

Průběžný report – Inovační strategie ČR pro roky 2019–2030: pilíř Inovační a výzkumná centra

1. Struktura reportu

Pro přehlednost byla opatření rozpracovávající předmětný pilíř segmentována do 4 kategorií. Všechny tyto kategorie, resp. většinu opatření v nich obsažených, je třeba vnímat i v kontextu plnění prvního pilíře Inovační strategie – Financování a hodnocení výzkumu a vývoje. To je i důvodem předložení tohoto stručného reportu.

První kategorie se zaměřuje na přípravu průřezových dokumentů a nastavení národních operačních programů (tedy podmínek, strategie a nejobjemnějších finančních prostředků pro implementaci Inovační strategie). Druhá kategorie řeší strukturu rozpočtu VaVal na národní úrovni, která se propisuje do nástrojů třetí kategorie. Ta se zaměřuje na rozvoj exitujících či přípravu nově plánovaných dotačních titulů, popř. hodnotících mechanismů, na které jsou dotační tituly navázány. Čtvrtá kategorie popisuje opatření spíše podpůrného charakteru.

2. Hlavní body

Jako klíčové lze označit aktivity nastavující implementační průřezový režim pro Inovační strategii pro roky 2020, resp. 2021+. V tomto ohledu je zcela zásadní

- Příprava RIS3 strategie jako podmínky pro čerpání OP a zároveň jeden ze dvou hlavních koncepčních materiálů (vedle NP VaVal 2021+) rozpracovávající Inovační strategii do potřebné míry detailu. Paralelně s tím dochází k nastavení intervenčních logik OP KA a OP JAK jako hlavních nástrojů finanční implementace Inovační strategie – v této struktuře dochází k nastavení výzkumného a inovačního „terénu“ fakticky pro následující desetiletí.
- Projednání aktuálně předložené novely zákona č. 130/2002, Sb. umožňující implementaci M2017+, zlepšení datové základny ve VaVal a umožnění průřezových aktivit nezbytných pro výzkumný terén („projekty sdílených činností“ s ambicí pokrýt zajištění elektronických informačních zdrojů, analytickou činnost ve VaVal na národní úrovni a zlepšení podmínek mezinárodní spolupráce). Substanciálnější změnu v systému VaVal má přinést nový zákon – současně již připravovaný – zaměřený mj. zejména na debyratizaci VaVal a optimalizaci řízení celého systému.

Dalšími hlavními body je finalizace dopracování M2017+ pro oblast vysokých škol v modulech 3-5 včetně harmonogramu dalších kroků a dosažení konsensu nad principy hodnocení projektů velkých výzkumných infrastruktur pro období 2023+.

3. Opatření pilíře Inovační a výzkumná centra

3.1. Národní průřezové dokumenty, programy a předpisy se vztahem k VaVal

- **Připravit a na národní a evropské úrovni vyjednat nový operační program zaměřený na výzkum, vývoj a vzdělávání (MŠMT)**
Došlo k zahájení intenzivní přípravy nového programového období – OP JAK. Dne 29. května 2019 poprvé zasedl přípravný výbor OP JAK, během června zasednou dvě jeho pracovní skupiny zaměřené specificky na oblast výzkumu a vývoje na straně jedné, a vzdělávání na straně druhé. Dne 31. května 2019 byly na MMR zaslány podkladové dokumenty k intervenční logice za oblast vzdělávání a výzkumu a vývoje. Během července je přeloží MMR svodně vládě ČR. Probíhají práce na pre-screeningu státních strategických projektů. RVVI byla o procesu informována na svém dubnovém a květnovém jednání. Na zářijové jednání RVVI bude předložen seznam fiší a bodové hodnocení (za vědeckou a strategickou oblast).
- **Připravit a na národní a evropské úrovni vyjednat nový operační program na podporu klastrů s důrazem na průmyslovou modernizaci a nové hodnotové řetězce (MPO)**
Analogicky k OP JAK došlo ke zintenzivnění přípravy – dne 31. května byla na MMR odeslána informace o přípravě operačního programu zaměřeného na konkurenceschopnost pro období 2021–2027 (OP K).

Tento dokument obsahuje základní informace o postupu přípravy programu a naplnění principu partnerství, návrh struktury programu, vazbu na relevantní Specifická doporučení Rady, informace o absorpční kapacitě, přehled předpokládaných hraničních oblastí, první nástřel finančního plánu a vyplněné šablony intervenčních logik za relevantní specifické cíle včetně aktivit na podporu klastrů. Dne 7. května proběhlo první setkání členů Platformy pro přípravu OP K, kde jsou kromě zástupců MPO zastoupeny i ostatní relevantní instituce veřejné správy a socioekonomičtí partneři. Dále byly vytvořeny tematické pracovní skupiny, jejichž první jednání proběhnou ve druhé polovině června.

- **Zkvalitnění řízení RIS3 strategie, pravidelné sledování a vyhodnocování inovačního potenciálu VaVal v ČR a sledování a vyhodnocování technologických trendů a potřeb (MPO + MŠMT)**

RIS3 strategie disponuje vlastním režimem vyhodnocování a přípravy (včetně řízení ŘV složeným z hlavních stakeholderů včetně MŠMT a RVVI). Realizuje se veřejná zakázka na vypracování nové vstupní analýzy bariér aplikovaného a orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací v České republice a návrhu implementace nastavených opatření v programovém období 2021–2027, včetně revize indikátorové sestavy. Příprava tedy probíhá podle plánu. Dne 18. června zasedla expertní skupina, která byla informována o návazných krocích v následujících měsících a roce. Bude realizován IPs v rámci výzvy "Strategické řízení VaVal na národní úrovni II" Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV).

3.2. Strategie přípravy rozpočtu VaVal

- **Formulace dlouhodobé strategie růstu institucionální podpory s cílem dosáhnout hodnot běžných u výzkumných institucí vyspělých evropských zemí (RVVI + MŠMT a další příslušní poskytovatelé)**

V souladu s Inovační strategií (a komplementárně v rámci návrhů na snížení byrokracie v poskytování podpory na výzkum, experimentální vývoj a inovace) se diskutuje a navrhuje zejména zvýšení podílu institucionální podpory na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace na financování výzkumných organizací. Navrhuje se stanovit poměr účelové podpory na programy aplikovaného výzkumu vůči institucionální podpoře na dlouhodobý koncepční rozvoj 1:2 (podíl v návrhu výdajů na rok 2020 je 42,5: 57,5) a sjednocení informačního systému pro příjem žádostí.

3.3. Rozvoj, dopracování a kultivace hlavních nástrojů politiky VaVal

- **Implementace Metodiky M17+ pro segment vysokých škol (RVVI + MŠMT)**

Na 347. zasedání RVVI, konaném dne 28. června 2019, bude předložen návrh Metodiky hodnocení výzkumných organizací v segmentu vysokých škol (včetně detailního harmonogramu a procesu implementace), následně bude předložen materiál k projednání vládou ČR (do konce září 2019). MŠMT je spoluautorem a poskytuje aktivní podporu přípravě a projednání návrhu s orgány reprezentace VŠ, MV a MO.

- **Podpora mobilit výzkumných, technických a administrativních pracovníků (podpořeny budou výjezdy z ČR i příjezdy do ČR) (MŠMT)**

Vydání rozhodnutí o poskytnutí dotace úspěšným projektům a realizace projektů výzvy "Mezinárodní mobility MSCA-IF II", příprava a vyhlášení výzvy "Mezinárodní mobility MSCA-IF III" a příprava a vyhlášení výzvy "Mezinárodní mobilita výzkumných, technických a administrativních pracovníků výzkumných organizací" (vše OP VVV) probíhá dle plánu. V případě poslední výzvy probíhají konzultace s EK k definice podporovaných jednotek a jejich „nacenění“.

- **Zvyšování kvality interní grantové soutěže na VŠ, implementace studentských grantů (MŠMT)**

Příjem žádostí v rámci výzvy "Zvyšování kvality interních grantových schémat na VŠ" OP VVV byl posunut na červenec z důvodu projednávání parametrů výzvy s EK (mj. z důvodu celkové obměny úředního aparátu s dopadem na předchozí dohody).

- **Rozvoj kapacit a znalostí v oblasti strategického řízení VO, rozvoj lidských zdrojů VO, rozvoj kapacit v oblasti transferu technologií, rozvoj vnitřního hodnocení VO, mezinárodní spolupráce a internacionalizace, popularizace VaV, podpora implementace strategie open access (MŠMT)**

Příjem žádostí, hodnocení projektů a vydání rozhodnutí o poskytnutí dotace úspěšným projektům v rámci výzvy "Rozvoj kapacit pro výzkum a vývoj II" OP VVV probíhá podle plánu, resp. parametrů zveřejněné výzvy (ukončení příjmu žádostí ke dni 10. června 2019).

- Aktualizace Cestovní mapy velkých výzkumných infrastruktur ČR pro léta 2016 až 2022 (MŠMT)**
 Aktualizace Cestovní mapy velkých výzkumných infrastruktur ČR pro léta 2016 až 2022 byla vzata na vědomí vládou ČR dne 10. června 2019. Ustavení sektorových platforem v rámci Rady pro velké výzkumné infrastruktury bude probíhat návazně v Q3 a Q4 2019. Paralelně došlo se zpravodajem RVVI Ing. Novákem k nalezení konsensu nad novými principy budoucí metodiky hodnocení návrhů projektů VVI pro období 2023+ (samostatná informace na 347. zasedání RVVI). Metodika bude připravena MŠMT za součinnosti Rady pro velké výzkumné infrastruktury (za RVVI – členy dr. Baran, prof. Dvořák, dr. Havlas – stálý host Ing. Novák) a dále projednána s RVVI.
- Podpora spolupráce excelentních výzkumných center s průmyslem a centry kompetence v oblasti nejpokročilejších technologií – v prioritních oblastech Strategie chytré specializace na léta 2021-2027 formou dotačního programu E-V-A (MŠMT)**
 Stručné teze programu E-V-A (včetně zdůvodnění a harmonogramu) byly zaslány předsednictvu RVVI k vyjádření před zahájením prací na přípravě programu. Návazně bude v Q3 a Q4 2019 ustavena meziresortní pracovní skupina a následovat odborné diskuse s cílem specifikovat cíle, ukazatele jejich plnění a podmínky účasti v programu a návrh primárních cílů propojení NCK, centre vzniklých z OP VaVpI a existujících oborových klastrů a podmínek účasti v programu na úrovni MŠMT.
- Analýzy CK a NCK1, příprava veřejné soutěže programu NCK (TAČR)**
 Po přípravě a získání podkladů byla provedena analýza (existující data z projektů a dotazníkové šetření) návaznosti a komplementarity projektů CK a NCK1, regionální dimenze a zapojených organizací, a to včetně identifikace potenciálních oblastí výzkumu s vysokou mírou zapojení kapacit. Podklady budou využity pro přípravu hodnocení projektů NCK1 a další debatu s MŠMT (viz mapování kapacit, program EVA a další témata).
- Podpora budování a rozvoj kapacit, organizačních struktur a know-how na úrovni jednotlivých krajů tak, aby se zde mohl rozvíjet výzkum, vývoj, inovace (MŠMT)**
 Příjem žádostí, hodnocení projektů a vydání rozhodnutí o poskytnutí dotace úspěšným projektům v rámci výzvy "Smart Akcelerator II" OP VVV probíhá podle plánu, resp. parametrů zveřejněné výzvy (ukončení příjmu žádostí ke dni 31. října 2019).
- Podpora českých účastníků projektů, které obdržely "Seal of Excellence" - výzvy "SME instrument fáze 1" v programu Horizont 2020 (TAČR)**
 Probíhá administrace 9 podpořených projektů, které během své realizace měly k dispozici i službu „koučinku“. V květnu 2019 se uskutečnilo osobní setkání zástupců TA ČR a EK v Bruselu, na kterém se společně projednalo znění výzvy SME Instrumentu fáze 1 na národní úrovni formou CSA projektu. TA ČR jako koordinátor projektu rozeslal tuto výzvu mezi 10 partnerských organizací a čeká na zpětnou vazbu k obsahu, kterou následně TA ČR sumarizuje a během června 2019 pošle EK. Výzva bude v létě ze strany EK předložena ke schválení v rámci jejího pracovního programu.
- Podpora českých účastníků projektů úspěšných ve 2. fázi hodnocení 2. výzvy „Teaming“ nástroje „Widening“ rámcového programu EU pro výzkum a inovace Horizontu 2020 (2014-2020) (MŠMT)**
 RVVI byla na 346. zasedání informována o stavu žádostí českých účastníků projektů úspěšných ve 2. fázi hodnocení 2. výzvy „Teaming“ Horizontu 2020 s přesahem do 2. kola výzvy "Teaming II" (OP VVV), resp. procesu a podmínek vydání rozhodnutí o poskytnutí dotace těmto projektům.

3.4. Podpůrné a "infrastrukturní" aktivity ve VaVal

- Přenos expertízy výzkumného prostředí v prioritních oborech k inovativním firmám (MPO + CI + TAČR)**
 Pravidelně realizovány workshopy a incomingové či technologické mise, např. akce "Launch of prg.ai – Towards Prague as World Class AI Superhub" (UK, ČVUT a Magistrát HM Prahy), incomingová mise

zástupců nizozemských státních organizací TNO (Nederlandse Organisatie voor Toegepast Natuurwetenschappelijk) a NWO (Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek) či technologická mise (Japonsko, téma vodíková ekonomika a Mexiko, téma nové materiály. Dále proběhla akce Česko-Taiwanské technologické dny – výroční akce na podporu CZ-TW vztahu ve VaV (součástí byla konference na téma: autonomní vozidla, chytré strojírenství, zdravotnické technologie) a matchmakingová podnikatelská delegace z čínské provincie Jiangsu a delegace korejské agentury KIAT a 3 korejských firem se zájmem o tech. spolupráci s CZ subjekty.

- **Mapování reálné spolupráce a využití výzkumných kapacit (MŠMT + TAČR)**

Předmětem analýzy je vytvoření přehledu všech výzkumných center a infrastruktur v České republice, přehled jejich oborového zaměření, identifikace oblasti výzkumu, ve kterých se nachází více center nebo infrastruktur a popsání jejich komplementaritu nebo možné překryvy. MŠMT a TAČR vybere výzkumná centra a infrastruktury podpořené z programů účelové podpory výzkumu a vývoje a centra/subjekty podpořené z operačních programů: Centra kompetence a Národní centra kompetence, dále centra podpořená skrze Národní program udržitelnosti I, Národní program udržitelnosti II a Projekty velkých výzkumných infrastruktur a Projekty na podporu excelence v základním výzkumu (GAČR), včetně subjektů podpořených v první prioritní ose OP VaVpl (Prioritní osa 1 – Evropská centra excelence) a taktéž v Prioritní ose 1 v OP VVV (Prioritní osa 1: Posilování kapacit pro kvalitní výzkum). Probíhá identifikace předmětu a metodiky analýzy. Průběžné výstupy budou uplatňovány při přípravě zásadních dokumentů a příslušných dotačních titulů.

- **Implementace konceptu tzv. "projektů sdílených činností" za účelem podpory zapojení výzkumných organizací a podniků z ČR do projektů rámcových programů EU pro výzkum, vývoj a inovace, podpory překonání bariér při integraci zahraničních pracovníků výzkumu, vývoje a inovací do výzkumného a inovačního prostředí v ČR a účelem podpory procesů tvorby politiky výzkumu, vývoje a inovací v ČR (MŠMT)**

Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR byl předložen vládní návrh novely zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací), ve znění pozdějších předpisů, který obsahuje návrh právní úpravy „projektů sdílených činností“. MŠMT projednání této novely poskytuje aktivní podporu; bude též gestorem projektů. Návazně na legislativní proces proběhne detailní analýza a identifikace věcného zaměření aktivit tzv. "projektů sdílených činností" a rozpočtových nákladů na jejich realizaci.

- **Identifikace hlavních příčin byrokratizace vědy (RVVI + pracovní skupina)**

Byla ustavena pracovní skupina a definovala základní oblasti debyrokratizace. Zpravodaj RVVI dr. Baran bude informovat v samostatném bodě. Prostřednictvím zástupců MŠMT byly předloženy podněty k snížení byrokracie při poskytování podpory na VaVal. Za jeden z hlavních nástrojů debyrokratizace MŠMT považuje sjednocení informačních systémů pro provádění veřejných soutěží ve VaVal, s výhledem na propojení s Informačním systémem výzkumu, vývoje a inovací.